

Extras

din stenograma ședinței Senatului din 16 februarie 2022

Domnul Sorin Lavric:

Mulțumesc, domnule președinte Virgil Guran.

Tema declarației mele politice de astăzi este „Deținutul politic Nicolae Călinescu”.

S-a născut în 18 ianuarie 1924, în comuna Plenița din județul Dolj. S-a înscris la Liceul Militar „Dumitru Sturdza” din Craiova, pentru ca ulterior să fie mutat la Liceul Militar din Timișoara.

În octombrie 1941, la vârsta de 17 ani, este arestat la Târgu-Mureș, fiind condamnat de Tribunalul Militar Timișoara la 14 ani muncă silnică. Execută doi ani de detenție la Vaslui, Pitești și Alba Iulia, pentru ca în 1943 să plece voluntar pe frontul de est. Va face parte din „batalioanele de reabilitare” de la Sărata, fiind trimis în linia întâi.

În timpul luptelor din Crimeea, Călinescu cade prizonier și este dus într-un lagăr din Tiraspol, urmând a lua calea Siberiei. Reușește să evadeze din lagăr și se întoarce în țară mergând pe jos. Ajuns la Craiova, se prezintă la Regimentul 26 „Rovine” spre a lua parte la campania de eliberare a Ardealului. Rănit grav în Munții Tatra, va fi lăsat la vatră.

Întors acasă, publică în 1946 volumul de versuri „Poeme pentru frații mei”.

Pe 1 decembrie 1948, este condamnat de Tribunalul Militar din Craiova la patru ani de închisoare. Bătut, umilit, înfometat, terorizat, Nicolae Călinescu rămâne de neclintit în fața propriei conștiințe. De la penitenciarul Craiova, este trimis la Pitești, unde va cunoaște calvarul reeducării. Din cauza torturilor își va pierde definitiv vederea ochiului stâng.

După iadul Piteștiului, este trimis la Canal, unde va lucra în lagărele de exterminare de la Peninsula, Capul Midia și Constanța. Periplul carceral va continua apoi în Jilava, Gherla, Craiova, Aiud. În 1963 este trimis în lagărul de la Periprava, de unde va fi eliberat în mai 1964, odată cu decretul de grațiere a deținuților politici.

Cu o netăgăduită înzestrare de poliglot, la ieșirea din temniță cunoștea temeinic germana, engleza, franceza și italiana. Va învăța în anii următori portugheza, turca și bulgara. Reușește să termine liceul și apoi urmează cursurile Facultății de Filologie din Craiova.

După 1989 va publica „Preambul la camera de tortură”, una din capodoperele literaturii carcerale. Mărturiile din acest volum au un efect atât de răscolitor asupra cititorului, încât se adeverește încă o dată că, oricât de bine scrisă ar fi, beletristica de inspirație carcerală nu poate concura, în privința catharsisului, memoriile celui care a trăit pe propria piele infernul penitenciar.

În august 1992, Nicolae Călinescu îl însoțește pe Ion Gavrilă Ogoranu în Munții Făgăraș spre a reface simbolic traseele partizanilor anticomuniști. Ca un semn fatidic, parcă menit a încheia o biografie petrecută toată sub spectrul suferinței, Nicolae Călinescu cade într-o prăpastie, pierzându-și viața. Absurd în repeziciunea lui năprasnică, accidentul confirmă dictonul *finis coronat opus*.

Cum a trăit, așa a și murit Nicolae Călinescu: mereu pe buza prăpastiei.

Sunt onorat ca, sub cupola Senatului României, să pomenesc numele lui Nicolae Călinescu.

Vă mulțumesc.

Sorin Lavric, senator AUR